

Hadd kiáltssak!

Egy áldozat
igaz története,
aki nem hagyta,
hogy elhallgattassák

*fine
selection*

LAURIE HALSE ANDERSON

LAURIE HALSE ANDERSON

Hadd kiáltsak!

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2021

bevezetés

Huszonöt évvel azután, hogy megerősakoltak, fel mertem szólalni, megírtam a *Hadd mondjam el...* című könyvemet, és a szexuális erőszak számtalan áldozatával beszéltem. Mindezek hatással voltak mai énemre.

Ez a könyv bemutatja, hogyan.

Tele van olyan előre nem látott eseménnyel, szerencsés véletlenekkel, vérvonalakkal, hullámokkal, napfelkeléssel, katasztrófákkal, útlevélpecséttekkel, bűnözőkkel, kávézókkal, rémálmokkal, lázálmokkal, olvasókkal, ómenekkel és suttogásokkal, amelyek eddig formáltak.

Édesapám is írt verseket. A következő útmutatást adta: az élőkkel óvatosan kell bánnunk, de a holtaknak kijár az igazság, ők nem félnek semmitől. Így őszintén írtam azokról a megpróbáltatásokról, amikkel a szüleimnek szembe kellett nézniük, és arról, hogy a küzdelmeik miként hatottak az én életemre. Azok a versek, amelyek nem rólam vagy a családomról szólnak, körülírt igazságok; bizonyos részleteket felcseréltem, hogy ne fedjem fel az áldozatok személyazonosságát.

Ez egy történet egy lányról, aki elveszítette a hangját, majd újat írt magának.

PRELÚD: mikrofonpróba

a könyv illata az enyém
égő fa füstje
só
méz és eper
naptej, könyvtárak
kudarok és verejték
zöld esték a hegyekben
hűvös hajnalok a tenger mellett

a könyv szaga
a félelmem
a depresszió fekete, vonító kutyái
és az ősi szegyenek
a hátamon, karmuk
mélyre váj

ez a könyv a tegnapi sár
megszáradt a táncparketten
a lépések mintáit
gondosan elé tárom
kíváncsi vizsgálódásodnak
így érzem magam
legbelül

első rész

a szeretet nevében

Apám tizennyolc évesen látta,
ahogy a barátja feje kettéválik,
épp a szemöldöke fölött szedte le
egy felrobbanó fékdob
viccmesélés közben.

P-51-es repülőket javított egy angliai támaszponton,
fegyverre vágyott, nem villáskulcsra, apám előtt
katonai bőrönd képe lebegett,
barátja utolsó lélegzetének képét
a mélyére dobta.

Aztán Dachauba küldték.
Persze nem csak őt, az egész egységet,
és nem csak Dachauba, mindenféle táborba,
mert a háború véget ért.
De nem teljesen.

Apu negyven évig nem mesélt
arról, amit látott, hallott, érzett
mit kezdett vele;
egy év hallgatás az özönvíz minden egyes napjára,
egy év minden egyes napra nagybőjtől húsvétig.

A dachau-i levegőt a számtalan test
hamuja lepte el, ahogy belélegezte,
a haldoklók szenvedése megfertőzte apámat
és minden barátját. Próbáltak segíteni
a szenvedőkön, parancsokat követtek,
dühüket bűnös módon töltötték ki, amíg
a tisztek elfordultak. Apám a fejében lévő
bőröndöt életre kelt holtakkal töltötte meg,
élete hátralévő részében mindennap az ő éneküket hallotta.

Egyik nap apu egy terhes nőt figyelt,
aki lassan lépkedett az úton Dachau kapujának közelében
felzárkózott hozzá,
majd megállt, amikor a nő leguggolt az árokba
és megszülte gyermekét.

Apám, aki még pusztításra kész kölyök volt,
félíg háborodottan az erőszaktól, amit látott
vagyva, hogy ölhessen, mészárolhasson, csonkíthasson,
végignézte, ahogy a gyerek kicsusszan a világba
anyja két vértől sikamlós combja között
és gyógyírja lett annyira,
hogy sírva fakadt.

Anyja kötényébe bugyolálta az újszülöttet,
és a Vöröskereszt sátrához kísérte őket,
amit a túlélőknek állítottak.

festettüveg függönyök anyám szájában

A D/depresszió,
a német háború és atrocitások veteránja
egy jóképű fiú elvette a magas lányt,
Katharine Hepburn mását
két otthonról messzire sodródott gyerek
két hajó elszakítva a kikötőtől.

Anyu gimnazista koromban mesélte el,
egy estén, amikor apu ivászata
kikészítette a családukat
– Meg kellett ütnie – mondta. – Még azelőtt
történt, hogy megszületél.

A kép, ahogy apám megüti anyámat,
Picasso-festményként lebegett előttem,
mint a vasárnapi napfény, ami bevág
a templom ablakán, megtöri
és átrendezi a padló igazságát.

Akkoriban Bostonban éltek
apu lelkésznek tanult
anyu igyekezett feleség lenni.

– Meg kellett ütnie – ismételte
– Üvöltöttem.
megszámlálhatatlan
dolog miatt.

A teljes történet utat mutató mézeskalács-
morzsákként sodródott elém.

Az összeomlás, a támadás után
vonattal haza kellett menniük,
hogy helyrehozzák anyám arcát
haza a hegyekbe, a szüleikhez
egy rosszindulatúan fintorgó faluba,
törött fogai véres
üregben rázkódtak,
a férje megrémült a háborútól,
amit a kedvese ellen indított
a folyosó felé fordult
a menekülést fontolgatva.

Anyám gerince megrogyott
szíve súlya alatt,
tekintetét a sötét erdőre szegezte
az ablaküvegen túl.

– Nem akartam elhallgatni –
mondta. – Muszáj volt.

A barátoknak elmondott hazugság szerint elesett,
ügyetlenül lebucskázott a lépcsőn
annyi törött fog, szegényke
ilyen dolgok néha megesnek
a nagyvárosokban.

Az igazság az, hogy a fejében lévő
szellemekkel való küzdelem nyomása
aznap megtörte apámat,
és miközben veszekedtek,
nem csak megütötte anyámat.

Megverte.

De a verés nem illett a tündérmesékbe,
amikkel anyám szívesen áltatta magát,
így megédesítette a történetet,
hogy könnyebben lenyelje.

A város fogorvosa, a család barátja
nem kért pénzt a munkáért
finoman elnézést kért minden fognál.
Egész nyáron anyám szüleinél laktak,
amíg a szája helyrejött,
várták a műfogsort, óvatosan,
az érintést kerülve.

Miután kivették az öltéseket
miután megtanulta, hogyan
keverje össze a fogport vízzel

ragasztóvá,
ami összetartotta a száját,
miután ötször elvetélt,
öt soha meg nem született fiú,
a szüleim ismét próbálkoztak
és összehoztak engem.

Apám soha többé nem ütötte meg,
de anyám félt,
hogyan megteszi
és mély hallgatásba
burkolózott.

tisztátalan

Kicsúszott: „a fenébe”
a templomi hölgyek előtt,
akik a konyhánkban
kávéztak és fáinkoztak,
háromévesen:
a krumpliformájú, zömök lábú
papagájnyelvű visszhang

Elestem, felhorzsoltam a térdem,
és felháborodottan kicsúszott: „a fenébe”,
a szó, amit anyámtól
tanultam
feltolult és bent ragadt
a lelkész feleségének
fűzőbe szorított életében,
ahol nem mondhatta ki:
„a fenébe”
akkor sem, ha kikíváncozott.

De egyedül,
velem
megtehetette és gyakran
meg is tette.

Aznap, a konyhában,
miközben a templomi hölgyek

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatod velem.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

anyám kézzel varrt függönyét
méregették, felbecsülve képességeit,
gyerekszitkom kiszökött, mire felkaptak a földről.

Megszokott volt akkor, templomi hölgynek tetsző,
hogy a gyerek szájába szappant nyomtak,
hogy kimossák a csúnya szavakat az ifjak
fejéből, a többgenerációnyi hallgatás
erőszakát
így adták tovább kegyetlenül.

Tejfogaim
mély, fehér rovátkákat vájtak
anyuci erős ujjai
a mosogatóhoz nyomtak

Zokogásom buborékokban ragadt,
csak akkor hallatszott, miután kipukkadtak,
miután a szobámba küldtek
és a templomi hölgyek és anyám
elszürcsölték a keserűt és felcsipegették a morzsákat.

Akkor tanultam meg, hogy a szavaknak
olyan erejük van,
hogy valamelyiket ki sem lehet mondani,
és ezért sem hangjuk, sem igazságuk
nincsen.